

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۶۷ سراسیمه‌ی قیمت‌ها

۶۸ از بانک تا اوراق نفت

۶۹ تحولات انرژی

۶۹ طرح ماه

ورود پارس جنوبی به بازارهای مالی

بیداری پس از خواب ۱۰۰ ساله

پس از یک قرن وزارت نفت با انتشار اوراق ریالی و ارزی در صدد است تا بخشی از مشکلات پیش روی جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی و داخلی برای توسعه و تکمیل میدان پارس جنوبی را مرتفع کند.

موافقت هیأت وزیران با انتشار اوراق مشارکت ارزی برای توسعه میدان گازی پارس جنوبی بعد از جابجایی‌های معاون و مدیران ارشد وزارت نفت پس از اعلام نتایج انتخابات، مهمترین تحول مربوط به صنعت نفت ایران در ۴ ماهه نخست سال جاری است. این برای نخستین بار طی سال‌های اخیر است که پارس جنوبی امکان دسترسی به منابع مالی ارزی داخلی و خارجی را از طریق انتشار اوراق مشارکت ارزی یافته است. پیش از این، انتشار اوراق مشارکت برای جذب سرمایه در بسیاری از حوزه‌های صنعتی صورت می‌گرفته است.

این بخش‌ها شامل صنایع خودروسازی (ایران‌خودرو و سایپا)، طرح‌های بزرگ صنعت فولاد، طرح‌های بزرگ شهرسازی مانند نوسازی بافت‌های فرسوده اطراف حرم مطهر در مشهد، طرح‌های بزرگ صنایع سیمان و فولاد، ساخت راه‌ها و بنادر و برخی دیگر از طرح‌ها و پروژه‌ها بوده است. هم‌اکنون بررسی‌های لازم در خصوص صدور مجوز برای فروش ۱۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت طرح‌های بندری در هیأت دولت در جریان است. در بخش

انرژی، استفاده از اوراق مشارکت تاکنون عمدتاً معطوف به طرح‌های بزرگ نیروگاهی، سدسازی و طرح‌های بخش آب و فاضلاب بوده است. فروش ۵۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت طرح‌های نیروگاه‌های آبی مربوط به طرح‌های گتوند، سیمهر، رودبار، لرستان و بختیاری از تازه‌ترین موارد استفاده از این اوراق در این بخش است.

صنعت نفت تاکنون از اوراق مشارکت، عمدتاً در توسعه صنایع پتروشیمی استفاده کرده است که بر این اساس، مشارکت بخش خصوصی در اجرای این طرح‌ها روندی فزاینده را شاهد بوده است. طرح‌های پتروشیمی ایلام، اروند و کرمانشاه بخشی از طرح‌هایی هستند که در تأمین قسمتی از منابع مالی مورد نیاز خود از منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت استفاده کرده‌اند. با این حال، مصوبه اخیر در خصوص انتشار حدود یک میلیارد یورو اوراق مشارکت ارزی از نظر امکان تأمین آن از منابع خارجی و مشارکت سرمایه‌گذاران خارج از کشور و نیز تخصیص آن به میدان گازی پارس جنوبی از ویژگی‌های منحصر به فردی برخوردار است.

مختصات مجوز جدید

بر اساس این مصوبه، هیأت وزیران به موجب پیشنهاد وزارت نفت و با استناد به جزء "ه" بند ۶ ماده واحده قانون بودجه ۸۸ کل کشور، با انتشار اوراق مشارکت ارزی برای توسعه میدان گازی پارس جنوبی به میزان یک میلیارد یورو با تضمین وزارت نفت موافقت کرده است. اوراق مزبور با رعایت دستورالعمل مصوب بانک مرکزی منتشر می‌شود. بر این اساس، به دولت اجازه داده شده است که حداکثر یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون یورو اوراق مشارکت جهت تأمین مالی پروژه‌های زیربنایی توسعه‌ای اولویت‌دار کشور در بازارهای مالی بین‌المللی منتشر کند.

مصوبه مزبور توسط پرویز داودی، معاون اول رئیس‌جمهور دولت نهم، جهت اجرا به بانک مرکزی و وزارت نفت ابلاغ شده است. این مصوبه بخشی از برنامه کلان موجود برای انتشار ۱۲ میلیارد و ۲۴۵ میلیون دلار اوراق مشارکت ارزی و ریالی است که مقرر شده طی سه سال آینده از طریق دو بانک ملت و صنعت و معدن برای توسعه میدان گازی پارس جنوبی و با اولویت توسعه فازهای ۱۵ و ۱۸ منتشر شود.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس در این خصوص گفته است: تنها راه برای راه‌اندازی فازهای باقیمانده، تأمین ۵۰ میلیارد دلار سرمایه مورد نیاز است که در صورت تداوم شرایط کنونی، شاهد بهره‌برداری از پالایشگاه‌های برنامه‌ریزی شده این میدان تا پایان برنامه پنجم توسعه نخواهیم بود.

سود پیش‌بینی شده برای اوراق مشارکت مزبور به صورت علی‌الحساب در بخش ریالی معادل ۱۹

انتشار اوراق مشارکت ارزی که زمینه‌ساز جذب سرمایه‌گذاران خارجی و استفاده مستقیم از منابع مالی آنها در تأمین نیازهای بخش بالادستی صنعت گاز ایران است، به یکی از بهترین گزینه‌های موجود برای تسریع در اجرای طرح‌های توسعه میدان گازی پارس جنوبی تبدیل شود. در این راستا گفتنی است، عوامل مؤثر بر گندنی طرح‌های توسعه‌ای این میدان، تنها محدود به کمبود منابع مالی نیست و مسایلی از قبیل کاهش ثبات مدیریتی، تغییرات در برنامه‌ها و رتبه‌بندی اولویت‌ها و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی، بخش دیگری از مشکلاتی هستند که توسعه پارس جنوبی با آن روبه‌رو است. ■

فاصله بین عرضه و تقاضای گاز افزایش و تأمین انرژی در زمان‌های اوج مصرف در بخش‌های خانگی، تجاری، صنایع و نیروگاه‌ها با محدودیت مواجه شده است. از سوی دیگر، وضعیت مشترک بودن این میدان گازی با قطر و اجرای سریع و برنامه‌ریزی شده طرح‌های طرف قطری در برداشت از منابع این میدان، موجب شده ایران مجدداً در رقابت با همسایه جنوبی خود در برداشت از این منابع عقب بماند.

تقریباً همه طرح‌های توسعه صنعتی در ایران - از نقطه نظر تأمین انرژی مورد نیاز - و تمامی طرح‌های صادرات گاز به کشورهای همسایه و اروپا و شرق دور، منوط به بهره‌برداری از فازهای مختلف میدان گازی پارس جنوبی است. تأخیر در بهره‌برداری از فازهای مختلف این میدان موجب شده مذاکرات مربوط به طرح‌های صادرات گاز از طرق مختلف خط لوله، آلان‌جی و جی‌تی‌ال با گندنی محسوس مواجه شود. در نتیجه چنین شرایطی، جمهوری اسلامی ایران با برخورداری از رتبه دوم بالاترین ذخایر اثبات شده گاز دنیا، تنها سهمی معادل یک درصد از بازار جهانی گاز را به خود اختصاص داده و از نقطه نظر خالص تراز تجاری در بخش گاز در شمار کشورهای واردکننده گاز طبیعی محسوب می‌شود.

مجموع شرایط فوق باعث شده است

درصد و در بخش ارزی معادل ۹ درصد است که از نقطه نظر سودآوری و با احتساب سودهای رایج بین‌المللی و داخلی، ارقام جذابی برای سرمایه‌گذاران بالقوه محسوب می‌شود. سود نهایی در پایان دوره سررسید تعیین و به خریداران پرداخت خواهد شد. میدان گازی پارس جنوبی، مهم‌ترین منبع برای تأمین انرژی مصرفی داخلی در ایران در کلیه بخش‌ها است. گاز طبیعی هم‌اکنون سهمی معادل ۶۳ درصد از مجموع انرژی مصرفی در ایران را تأمین می‌کند و طی سال‌های اخیر با توسعه سریع شبکه گازرسانی به شهرها و روستاها و عدم بهره‌برداری متوازن و برنامه‌ریزی شده از طرح‌های تولید گاز در میدان پارس جنوبی،

سراشیمی قیمت‌ها

گزارش «اقتصاد ایران» از بازار جهانی نفت

میلیون بشکه افزایش به ۳۰/۲ میلیون بشکه رسید. همچنین میزان ذخیره‌سازی‌های فرآورده میان تقطیر و بنزین با ۳/۷ و ۱/۹ میلیون بشکه افزایش به ترتیب به ۱۵۸/۷ و ۲۱۳/۱ میلیون بشکه رسیدند. آپیک در آخرین گزارش خود پیش‌بینی کرد، میزان تقاضای جهانی نفت در سال جاری از ۸۵/۶ میلیون بشکه در روز به ۸۴/۲ میلیون بشکه کاهش خواهد یافت.

متوسط قیمت نفت خام ایران (اول تا ۸ ژوئیه)

منطقه	نفت سبک	نفت سنگین
آسیا	۶۷/۷۲	۶۶/۶۶
شمال غربی اروپا	۶۳/۹۹	۶۳/۲۹
مدیترانه	۶۳/۳۶	۶۲/۷۱
آفریقای جنوبی	۶۳/۷۶	۶۳/۰۶
میانگین وزنی	۶۶/۵۰	۶۵/۶۰

استخراج: اقتصاد ایران از امور بین‌الملل شرکت ملی نفت

سطح بشکه‌ای ۶۲/۶۸ دلار صعود کرده و تا بشکه‌ای ۶۰/۰۱ دلار نیز افت کرده بود. در همین بازار، قیمت بنزین برای تحویل در ماه اوت با ۱۰ سنت کاهش به ۱/۶۳ دلار در هر گالن بالغ شد. گفتنی است قیمت گاز طبیعی نیز برای هفتمین روز متوالی در بازار NYMEX کاهش یافت. بر اساس همین گزارش، قیمت گاز طبیعی تحویلی در ماه اوت با ۷/۵ سنت کاهش به ۳/۳۵ دلار در هر میلیون BTU رسید. در بازار ICE لندن، قیمت نفت‌خام برنت دریای شمال جهت تحویل در ماه اوت با ۲/۸۰ دلار کاهش به ۶۰/۴۳ دلار در هر بشکه رسید. قیمت این نوع نفت‌خام بین ۶۰/۳۰ تا ۶۳/۱۳ دلار برای هر بشکه در نوسان بود. اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) اعلام کرد، میزان ذخیره‌سازی‌های نفت‌خام این کشور در هفته منتهی به سوم ژوئیه با ۲/۹ میلیون بشکه کاهش به ۳۴۷/۳ میلیون بشکه رسید. بر اساس همین گزارش، سطح ذخیره‌سازی‌های نفت‌خام در کوشینگ اوکلاهاما با ۱/۶

در تداوم کاهش امید به بهبود اوضاع اقتصاد جهانی، افزایش میزان ذخیره‌سازی‌های فرآورده میان تقطیر و بنزین در آمریکا، قیمت نفت به پایین‌ترین حد خود در هفت هفته گذشته رسید. در بازار NYMEX نیویورک، قیمت نفت‌خام WTI برای تحویل در ماه اوت با ۲/۷۹ دلار کاهش به ۶۰/۱۴ دلار در هر بشکه رسید. این قیمت در طول معاملات روز ۷ ژوئیه تا

قیمت نفت خام ایران در ۸ ژوئیه

منطقه	نفت سبک	نفت سنگین
آسیا	۶۴/۲۸	۶۳/۲۲
شمال غربی اروپا	۶۰/۲۷	۵۹/۵۷
مدیترانه	۵۹/۶۴	۵۸/۹۹
آفریقای جنوبی	۶۰/۰۴	۵۹/۳۴
میانگین وزنی	۶۲/۹۷	۶۲/۰۷

استخراج: اقتصاد ایران از امور بین‌الملل شرکت ملی نفت